

CONSIDERAȚII PRIVIND LOCUL ȘI ROLUL ANALIZEI CONTABILE ÎN FUNDAMENTAREA DECIZIEI ÎN TURISM

Preparator univ. **Ioana ZAHEU**

Universitatea Româno – Americană București, România

Resume:

Cette ouvre se propose de mettre en évidence l'importance de l'analyse des résultats financiers de l'activité hôtelière qui ont comme support les documents et les écroux comptables.

Par l'interprétation des résultats en ce qui concerne les dépenses effectuées et les revenus obtenus, ainsi que par leurs évolution durant, la direction de l'hôtel peut avoir une image synthétique sur l'activité des ses unités qu'ils régissent et en même temps sur les départements et les activités spécifiques.

Les instruments comptables peuvent conduire aussi à un contrôle permanent sur l'activité du hôtel.

Mots-clés : décision dans le secteur du tourisme, comptabilité analyse, documents comptables.

JEL classification: L83, M21, M41.

În cazul unui hotel, înregistrările contabile evidențiază informații extrem de utile privind: originea, caracterul și nivelul cheltuielilor, condițiile interne de exploatare, sursele de venituri. Pe baza acestora se calculează rentabilitatea activității, se fixează responsabilități pentru cheltuieli, se realizează controlul fiecărui segment de activitate. Cunoscând mai bine situația sa economico-financiară, conducerea unei unități hoteliere poate lua cele mai potrivite decizii pentru redresarea eventualelor probleme și îmbunătățirea activității.

Responsabilitățile serviciului de contabilitate sunt:

- înregistrarea prestațiilor furnizate clienților;
- facturarea serviciilor prestate;
- gestionarea casieriei, realizarea încasărilor;
- efectuarea plăților;
- ținerea evidenței contului (conturilor) bancar(e) al(e) hotelului;
- înregistrarea contabilă a tuturor operațiunilor efectuate;
- verificare și controlul activității financiare;
- încheierea exercițiului contabil;
- calcularea și efectuarea plăților către stat aferente impozitelor;
- regularizarea TVA;
- realizarea de rapoarte interne;

La hotelurile care au o activitate suficient de complexă, serviciul de contabilitate este împărțit în mai multe compartimente, cum ar fi: casă-facturare, casierie generală, controlul încasărilor, debitori,

furnizori, trezorerie. Fiecare dintre aceste compartimente are responsabilități bine delimitate, dar între ele trebuie să existe o permanentă colaborare.

Eficiența cu care se desfășoară activitatea serviciului de contabilitate depinde de cât de bine sunt împărțite responsabilitățile dar și definirea și respectarea unor reguli de contabilizare în concordanță cu legislația și necesitățile hotelului.

Activitatea de contabilitate este foarte importantă pentru hotel deoarece contribuie la crearea unei baze de date cu privire la activitatea hotelului și stă la baza înțelegerii mai bune a activității de ansamblu a hotelului. De asemenea înregistrările contabile facilitează controlul intern, ajutând la eliminarea elementelor negative. În mod direct sunt eliminate alocările de fonduri, în general se urmărește circulația banilor.

Contabilitatea poate fi un instrument de gestiune relevant pentru conducerea hotelului. În urma înregistrărilor contabile centralizate pe exerciții contabile, se poate urmări rezultatul activității curente a hotelului. Informațiile cuprinse în bilanțul contabil și în contul de profit și pierdere pot fi analizate complex, în evoluție, pe parcursul unei perioade de timp. De asemenea rezultatele obținute, ca și cheltuielile, respectiv veniturile, pot fi grupate pe departamente, ușurându-se astfel controlul și evaluarea activității acestora.

1. DELIMITĂRI CONCEPTUALE: CHELTUIELI, VENITURI, REZULTATE

Cheltuielile și veniturile înregistrate în documentele contabile arată care este rezultatul și eficiența activității desfășurate de respectivul hotel. Înțelegerea și reflectarea corectă a acestor elemente influențează valoarea rezultatelor financiare obținute, deci și evaluarea organizației pe ansamblu. De asemenea pe baza datelor consemnate în contabilitate se stabilesc și datoriile fiscale ale întreprinderii.

1.1. Noțiunile de cheltuieli, venituri și rezultate în contabilitatea românească

Cheltuielile desemnează în expresie valorică raporturi patrimoniale cu privire la angajarea și utilizarea resurselor economice în cadrul activităților desfășurate de unitatea patrimonială. În ceea ce privește veniturile, ele delimitează în expresie valorică raporturile patrimoniale cu privire la obținerea și realizarea rezultatelor.

Ocazionarea cheltuielilor și crearea veniturilor se derulează în mai multe etape. Astfel, în procesul de

formare a cheltuielilor întâlnim patru etape: angajarea, consumul, plățile, imputarea.

- **Angajarea** are loc în momentul în care se contractează obligația bănească generatoare de plăți sau consumatoare de resurse. De exemplu: în cazul aprovizionării cu materii prime pentru restaurantul hotelului s-a creat obligația bănească față de furnizor

- **Consumul** este specific utilizării efective a resurselor, în scopul satisfacerii unor nevoi productive. De exemplu: se utilizează materiile prime achiziționate în procesul de producție

- **Plățile** constau în achitarea unei sume de bani ca echivalent a unor relații financiare. De exemplu: se plătește un furnizor pentru materiile prime achiziționate

- **Imputarea** reprezintă momentul în care cheltuielile sunt decontate sau repartizate asupra rezultatelor obținute

În cadrul procesului de **creare a veniturilor** întâlnim tot patru momente: producția, facturarea sau vânzarea pe credit, încasarea, încorporarea.

- **Producția** este momentul creării rezultatului ca produs al activității consumatoare de resurse. Exemplu: producția finită sau producția în curs de execuție

- Facturarea sau vânzarea pe credit constă în transferul dreptului de proprietate de la vânzător la client

- Încasarea reprezintă momentul în care rezultatul se transformă în bani. Exemplu: primirea banilor de la client pentru prestația efectuată

- Încorporarea este o etapă contabilă în care veniturile sunt înglobate în rezultate pentru a absorbi cheltuielile corespondente.

În concordanță cu principiul rezultatului este necesar să se delimiteze momentul în care cheltuielile se consideră consumate și veniturile realizate. În acest sens s-a creat principiul recunoașterii cheltuielilor consumate în momentul utilizării lor și a veniturilor realizate în momentul transferării dreptului de proprietate, deci al facturării către client.

În cazul în care veniturile nu sunt legate de vânzări (chirii, dobânzi) ele sunt considerate realizate în momentul constatării lor. Pornind de la veniturile realizate în cadrul unui exercițiu se delimitează numai acele cheltuieli care au generat venituri.

Astfel, în contabilitatea financiară apar noțiunile de: cheltuieli curente, cheltuieli în avans, cheltuieli de repartizat pe mai multe exerciții.

În mod corespunzător avem: venituri curente, venituri în avans, venituri de realizat (de fapt acestea sunt veniturile realizate, dar pentru care nu s-au întocmit încă documente. Exemplu: avansuri fără facturi).

În contul de profit și pierdere, cheltuielile, veniturile și rezultatele sunt reflectate pe categorii, după natura lor: de exploatare, financiare și extraordinare.

Cheltuielile de exploatare sunt legate de desfășurarea activității curente, de obiectul de activitate al unității economice (de exemplu cele privind consumurile de stocuri, cele cu prestarea de servicii de către terți sau cheltuieli cu personalul).

Cheltuielile financiare provin din activitatea de natură financiară (cum ar fi diferențele de curs valutar).

Cheltuielile extraordinare sunt generate de activitățile care nu sunt legate de obiectul de activitate al organizației, care sunt accidentale sau au o frecvență redusă (cheltuieli provenite din calamități).

Veniturile din exploatare sunt obținute ca urmare a desfășurării activității ordinare a întreprinderii (cum ar fi prestare de servicii sau vânzarea bunurilor produse).

Veniturile financiare provin din diferite operațiuni financiare realizate (participații, dobânzi primite sau sconturi obținute).

Veniturile extraordinare provin din activități atipice sau accidentale (venituri provenite din calamități).

În contabilitatea din România, natura patrimonială a rezultatului impune constatarea cheltuielilor pe măsură ce au fost angajate, iar a veniturilor numai în măsura în care sunt efectiv dobândite. În același timp, în baza principiului delimitării în timp, dacă o cheltuială este angajată pentru o perioadă mai mare de un exercițiu, ea trebuie etalată pe mai multe exerciții, procedându-se similar și în cazul veniturilor. De asemenea, în baza principiului prudenței trebuie contabilizate cheltuielile și pierderile previzibile a căror cauză se găsește în exercițiul curent sau în exercițiile anterioare.

1.2 Reglementările contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate privitoare la cheltuieli și venituri

Definițiile care pot fi reținute pentru cele două structuri conform „Cadrului General de întocmire și prezentare a situațiilor financiare”, elaborat de Comitetul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB) sunt următoarele:

I. **Veniturile** constituie creșteri ale beneficiilor economice pe perioada exercițiului financiar sub formă de intrări (creșteri) ale activelor sau descreșteri de pasive care se concretizează în creșteri de capital propriu, altele decât cele legate de contribuțiile participanților la acestea. În definiția veniturilor, aceeași sursă face distincția între veniturile propriu-zise și câștiguri. Astfel:

a) *Veniturile propriu-zise* sunt generate de activitatea curentă a întreprinderii și se pot regăsi sub diferite denumiri cum ar fi: vânzări, comisioane, dobânzi, dividende, redevențe și chirii.

b) *Câștigurile* sunt creșteri ale beneficiilor economice care pot să nu apară în cursul activităților obișnuite ale întreprinderii. Câștigurile includ:

- sumele obținute în urma cesiunii activelor pe termen lung;

- câștigurile constatate sau nerealizate, cum sunt veniturile provenite din reevaluarea portofoliului de titluri și acelea provenite din creșterea valorii activelor pe termen lung;

- sconturile obținute de întreprindere de la furnizorii săi, câștigurile nete din cumpărarea sau vânzarea de titluri de plasament și diferențele favorabile de curs valutar;

Din momentul în care sunt recunoscute în contul de rezultate, câștigurile sunt prezentate distinct, deoarece cunoașterea acestora este importantă pentru luarea deciziilor economice. De regulă, câștigurile sunt evidențiate la valoarea netă, prin deducerea cheltuielilor corespondente. În plan patrimonial, potrivit principiilor partidei duble, veniturile sunt delimitate și evidențiate prin echivalență cu intrările și creșterile de active, sub forma numerarului, creanțelor și serviciilor furnizate. Veniturile pot rezulta, de asemenea, din lichidarea datoriilor. Astfel, o întreprindere poate furniza unui creditor bunuri și servicii pentru a deconta obligația de rambursare a unui împrumut.

II. **Cheltuielile** constituie diminuări ale beneficiilor economice pe perioada exercițiului financiar sub formă de ieșiri sau scăderi ale valorii activelor sau creșteri ale valorii pasivelor care se concretizează în reduceri ale capitalului propriu, altele decât cele legate de sumele distribuite participanților la capitalul propriu.

Și la nivelul cheltuielilor se face diferența între cheltuielile propriu-zise și pierderi:

a). *Cheltuielile propriu-zise* apar în cursul activităților ordinare ale întreprinderii și se referă la costul vânzărilor, costul consumului de stocuri, salarii și amortismente. În mod obișnuit ele iau forma unor ieșiri sau diminuări de valoare a activelor, sub formă de lichidități și echivalente de lichidități, stocuri, terenuri și mijloace fixe. De asemenea, ele se pot înregistra și prin echivalență cu creșteri de pasiv, ca de exemplu, datoriile față de terți, datoriile salariale, fiscale, sociale și alte datorii.

b). *Pierderile* pot apărea sau nu pe parcursul desfășurării activităților curente ale întreprinderii. Ele reprezintă diminuări de avantaje economice și, în această calitate, din punct de vedere al naturii, de alte cheltuieli, deci cadrul conceptual nu le consideră un element distinct. Includem în această categorie de cheltuieli:

- pierderi rezultate din dezaastre, cum ar fi inundațiile sau incendiile;

- pierderi datorate activelor pe termen lung;

- pierderi constatate sau nerealizate cum sunt cele generate de efectele creșterilor cursurilor unei monede străine atunci când întreprinderea a contractat împrumuturi externe în această monedă, sconturile acordate clienților, pierderi nete din cumpărarea sau vânzarea de titluri de plasament.

De obicei, în contul de profit și pierdere, prezentarea pierderilor se efectuează distinct datorită importanței pe care o are cunoașterea existenței și valorii acestora în luarea deciziilor economice. Totodată, raportarea pierderilor se face fără a lua în calcul veniturile asociate (deci la valoarea netă).

Recunoașterea veniturilor și cheltuielilor reprezintă procesul de încorporare în contul de rezultate al unui element patrimonial care îndeplinește criteriile stabilite în acest sens, prin standardele sau reglementările contabile. Criteriile de recunoaștere a posturilor de venituri și cheltuieli în contul de profit și pierdere sunt formulate în „Cadrul General de întocmire și prezentare a situațiilor financiare”, elaborat de IASC. Astfel, veniturile și cheltuielile trebuie recunoscute dacă îndeplinesc două criterii cumulativ:

a) probabilitatea avantajelor economice viitoare;

b) fiabilitatea evaluării

a) *Probabilitatea avantajelor economice viitoare* se referă la gradul de incertitudine cu care beneficiile economice viitoare asociate unui element patrimonial se vor constitui într-un flux către sau de la întreprindere. Evaluare gradului de incertitudine legat de avantajele economice viitoare ia în calcul informația disponibilă în momentul întocmirii situațiilor financiare. Adjectivul „viitoare” are în vedere asocierea dintre venituri – cheltuieli și active-pasive, în condițiile în care activele și pasivele rezultă din operațiuni sau alte elemente trecute care generează beneficii ulterioare.

Acest criteriu duce, de exemplu, la constatarea unei cheltuieli care reprezintă diminuarea așteptată a avantajelor economice în cazul în care activitatea unei întreprinderi presupune o diversitate mare a creanțelor, deci, probabilitatea apariției unui grad de neîncasare a acestora. În caz contrar, atunci când este probabil ca o creanță față de o întreprindere să fie încasată, în absența oricărei probe care să demonstreze contrariul, se justifică recunoașterea creanței ca activ.

b). *Fiabilitatea / credibilitatea evaluării* presupune ca elementele recunoscute ca post, posedă o valoare sau un cost care pot fi estimate rezonabil. Recursul la estimări raționale este o parte esențială a întocmirii situațiilor financiare, fără a pune în pericol credibilitatea acestora. În cazul în care nu poate fi realizată o estimare rezonabilă, elementul (cheltuiala sau venitul) nu va fi recunoscut în contul de profit sau pierderi ci poate fi evidențiat prin anexa la bilanț (atunci când cunoașterea existenței acestuia este importantă pentru evaluarea poziției financiare a întreprinderii, a performanței financiare sau a poziției financiare de către utilizatorii documentelor de sinteză). De asemenea, este de reținut faptul că în cazul în care un element satisface criteriile de constatare la un moment dat, el poate fi recunoscut mai târziu, ca urmare a unor circumstanțe sau evenimente ulterioare.

Veniturile sunt recunoscute pentru a fi încorporate ca posturi în contul de profit și pierdere numai atunci când are loc o creștere a beneficiilor (avantajelor) economice viitoare, asociate unei creșteri de activ sau diminuării unei datorii, modificare ce poate fi măsurată în mod fiabil. Aceasta presupune că recunoașterea veniturilor se poate realiza simultan cu constatarea unei creșteri de active sau a unei reduceri de datorii.

De exemplu, vânzarea de bunuri determină o creștere de active sub forma creanțelor comerciale sau disponibilităților bănești și o constituire a veniturilor corespunzătoare ca rezultat al vânzării de bunuri. De asemenea, diferențele favorabile de curs valutar rezultate din lichidarea împrumuturilor și datoriilor în valută ale întreprinderii sunt recunoscute simultan ca reduceri de pasive și venituri financiare. Procedurile practice de recunoaștere a veniturilor au ca obiect limitarea constatării acestora la veniturile obținute și nu neapărat încasate, care pot să fie evaluate cu fiabilitate și prezintă un grad suficient de certitudine. Cheltuielile sunt recunoscute în contul de rezultate atunci când are loc o diminuare a beneficiilor economice viitoare, asociate unei reduceri a activelor (de exemplu: consumurile stocate) sau creșteri ale pasivelor (de exemplu: datorii privind serviciile primite de la terți) și aceasta poate fi credibil evaluată. De fapt, aceasta înseamnă că recunoașterea cheltuielilor are loc simultan cu recunoașterea creșterii datoriilor sau reducerii activelor (de exemplu: drepturile salariale angajate sau amortizarea echipamentelor).

Tot în „Cadru General de întocmire și prezentare a situațiilor financiare” elaborat de IASC sunt prezentate o serie de aspecte pentru recunoașterea cheltuielilor, cum sunt:

a. Cheltuielile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza asocierii directe între costurile implicate și obținerea elementelor specifice de venit. Principiul conectării cheltuielilor la venituri cere ca o cheltuială să nu fie constatată nici în momentul plății, nici în momentul cumpărării sau prestării de servicii și nici la terminarea producției, ci în momentul în care bunul sau serviciul contribuie la constatarea unui venit. Recunoașterea poate fi simultană pentru acele venituri și cheltuieli care rezultă direct din aceleași tranzacții sau evenimente. În anumite cazuri este dificil să se determine momentul în care o cheltuială contribuie la generarea unui venit, chiar dacă cea mai mare parte a cheltuielilor pot să fie asociate unui venit determinat. Într-o astfel de situație, contabilul trebuie să elaboreze o metodă logică și sistematică de repartizare care să permită o conectare aproximativă.

Dacă o astfel de repartizare nu pare a fi adevărată sau logică, atunci costurile vor fi introduse integral la „cheltuieli”. O conectare corectă a cheltuielilor la venituri solicită delimitarea cheltuielilor încorporabile de cheltuieli neîncorporabile:

- cheltuielile încorporabile (consumul de materii prime, manopera, o parte a cheltuielilor indirecte) sunt costuri angajate în fabricație și sunt încorporate în „costul stocurilor” (deci înregistrate în activ), fără să fie înscrise imediat la „cheltuieli”. Astfel, aceste cheltuieli sunt reportate exercițiului următor, dacă produsul fabricației nu este realizat în exercițiul următor.

- cheltuieli neîncorporabile (salariile conducătorilor, cheltuieli de vânzare) sunt înscrise la „cheltuieli”, în cursul exercițiului în care ele sunt angajate, pentru că nu se poate stabili o relație directă între aceste cheltuieli și venituri.

- În unele cazuri, validitatea teoretică a principiului conectării este pusă în discuție.

Astfel, uneori, se procedează la reportarea anumitor costuri (sub forma înscrierii la activ), deși ele nu pot produce nici un avantaj economic viitor. În acest fel, se abuzează de principiul conectării, bilanțul devenind un fel de „ladă de gunoi” a cheltuielilor care nu au putut fi conectate la venituri. Chiar dacă acest principiu este un ghid important în contabilitate, atunci când se pune problema determinării momentului în care costurile trebuie înscrise la „cheltuieli”, aplicarea lor corectă reclamă intervenția judecății profesionale (și nu permite recunoașterea în bilanț a elementelor care nu corespund definiției activelor sau datoriilor).

b. Etalarea în timp a cheltuielilor atunci când beneficiile economice sunt așteptate să apară pe perioada mai multor exerciții și când asocierea lor cu veniturile poate fi determinată doar vag sau indirect. În această situație, cheltuielile sunt recunoscute în contul de profit și pierdere pe baza unei proceduri de alocare sistematică și rațională. Această modalitate este adeseori necesară în procesul recunoașterii cheltuielilor asociate utilizării activelor, precum: bunurile imobiliare, echipamentele, fondul comercial, brevetele și mărcile etc. În astfel de cazuri cheltuiala este prezentă ca amortizare. Procedurile de alocare sunt menite a recunoaște cheltuielile din exercițiile financiare în care beneficiile economice asociate acestor elemente sunt consumate sau încetează. Astfel, asocierea dintre venituri și cheltuieli este indirectă sau mai mare. Deci, atunci când unele cheltuieli sunt angajate pentru mai multe exerciții se pune problema determinării părții de cheltuieli care a servit la obținerea venitului anual curent. Parte din cheltuieli ajunsă la scadență este o „cheltuială”, în timp ce partea din cheltuieli neajunsă la scadență este un „activ”.

Dacă o parte din cheltuieli nu poate fi conectată cu veniturile viitoare, ea constituie o pierdere. Un exemplu de cheltuieli angajabile asupra mai multor exerciții este achiziționarea unui mijloc fix. Costul mijlocului fix este un activ, deoarece reprezintă un efort pentru realizarea de venituri în exercițiile viitoare. În situația în care mijlocul fix generează venituri, o parte din costul său este tratat ca o cheltuială, iar soldul neamortizat ca un activ. Dacă

mijlocul fix devine desuet, ca urmare a uzurii morale, soldul neamortizat a costului său nu va mai putea fi conectat la veniturile din exploatare.

c. Recunoașterea imediată în contul de rezultate a unei cheltuieli atunci când aceasta generează beneficii economice viitoare sau atunci când, și în măsura în care, beneficiile viitoare nu determină sau încetează să determine recunoașterea ca activ în bilanț.

d. O cheltuială este, de asemenea, recunoscută în contul de profit și pierdere în acele cazuri în care apare o datorie fără recunoașterea unui activ, cum ar fi cazul în care datoria apare ca urmare a acordării de garanții pentru produsele vândute.

2. EVIDENȚA ȘI CONTABILITATEA CHELTUIELILOR, VENITURILOR ȘI A REZULTATELOR

Contabilitatea românească este o contabilitate de angajamente; ea presupune reflectarea cheltuielilor în faza de angajare și consum, iar a veniturilor în momentul obținerii și realizării lor. Respectând principiul independenței exercițiilor, toate operațiile care determină cheltuieli și venituri sunt înregistrate în momentul angajării sau generării lor.

2.1. Documente specifice și reflectare lor în contabilitate

Toate înregistrările în contabilitate trebuie să aibă la bază existența unui document legal care să adeverească existența respectivei tranzacții. Pentru ușurarea operării și asigurarea compatibilității informațiilor, aceste documente sunt tipizate. Ele au de asemenea un regim specific. Spre exemplu, pentru a fi recunoscute legal ele trebuie să conțină următoarele informații, conform *H.G. 831/1997, OMFP 989/2002 și OMFP 1849/2003, pentru aprobarea modelelor, formularelor comune privind activitatea financiară și contabilă, precum și a normelor metodologice privind întocmirea și utilizare acestora:*

- să conțină datele complete referitoare la societatea care le utilizează (în cazul nostru, ale hotelului);
- să conțină datele complete de identificare a persoanei juridice sau fizice care le emite;
- să fie semnate și stampilate;
- să reflecte cu precizie operația economică în cauză, valoarea implicată, perioada etc.;

De asemenea, în funcție de natura lor, fiecare categorie de documente are un regim particular de păstrare și arhivare.

Cele mai uzuale documente în cadrul activității hoteliere sunt:

- pentru faza de aprovizionare:

- factura fiscală** care conține informații cantitativ – valorice cu privire la natura cheltuielilor efectuate
- borderoul de achiziții** folosit pentru

aprovizionarea de pe piața agroalimentară

nota de recepție și constatare de diferențe care constituie documentul de încărcare a gestiunii cu marfa cumpărată; se folosește la gestiunea bucătăriei, barului, hotelului etc.

- pentru faza de producție:

- bonuri de consum** în care se evidențiază consumul de materii prime și materiale
- rețetele de fabricație** care conțin normele de consum corespunzătoare producției realizate
- rapoartele de gestiune bar și bucătărie** care centralizează lunar vânzările și consumurile de alimente și băuturi folosite în procesul de fabricație a mâncărilor și băuturilor; se folosește la descărcarea gestiunilor bucătărie și bar

- pentru faza de desfacere:

- factura fiscală** reflectă vânzările prin virament; are la bază nota de plată
- nota de plată** reflectă natura serviciilor prestate: cazare, servicii suplimentare, produse consumate în restaurant (nota de plată ospătar)
- bonul fiscal** eliberat de casele de marcat fiscale pentru încasările în numerar
- raportul de gestiune** care stabilește zilnic situația realizărilor și a încasărilor distinct pe servicii prestate și modalități de încasare
- monetarul** centralizează încasările în numerar din diferite puncte de lucru; sunt folosite pentru înregistrarea încasărilor în numerar în registrul de casă.

Alte documente legale:

- statul de plată** pentru înregistrarea obligațiilor de plată față de salariați
- extrasul de cont** utilizat pentru înregistrarea operațiilor bancare
- contracte diverse** (de împrumut, de exclusivitate, de muncă etc.)

Jurnale folosite în activitatea financiar-contabilă:

- registru de casă lei și valută**
- registru de cumpărări și vânzări** (necesar pentru înregistrarea TVA)
- registru jurnal**
- registru inventar**
- cartea mare**

BIBLIOGRAFIE:

1. Lupu Nicolae, (1998)- *Hotelul. Economie și Management*, București, Ed. All
2. Negruț Magdalena, Mihaela Dumitrana, Loredana Bârsan, (1998) - *Contabilitatea în comerț și turism*, Ed. Maxim, București
3. Ristea Mihai, *Contabilitatea întreprinderii*, vol II, București
4. Standarde Internaționale de Contabilitate
5. Ordinul 94/2001 al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva a IV-a a Comunităților Economice Europene și cu Standardele Internaționale de Contabilitate.